

**DECRET 56/1994, DE 13 DE MAIG, PEL QUAL S'APROVA
EL REGLAMENT PER AL DESENVOLUPAMENT I L'APLICACIÓ
DE LA LLEI 1/1992 DE 8 D'ABRIL, DE PROTECCIÓ DELS
ANIMALS QUE VIUEN A L'ENTORN HUMÀ¹**

(BOIB núm. 65, de 28 de maig de 1994)

Havent-se aprovat la Llei 1/1992, de 8 d'abril, de protecció dels animals que viuen a l'entorn humà, publicada en el BOCAIB núm. 58, de 14 de maig de 1992, la disposició addicional primera d'aquesta encomanava al Consell de Govern l'aprovació de les disposicions necessàries per dur-ne a terme l'execució i el desenvolupament. Així, el Reglament desplega - definint, complementant i regulant - tots aquells aspectes de la Llei, necessaris per a aplicar-la correctament.

En virtut d'això, d'acord amb el Consell Consultiu, a proposta del conseller d'Agricultura i Pesca, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de dia 13 de maig de 1994,

DECRET

Article únic

S'aprova el Reglament per a l'aplicació i el desenvolupament de la Llei 1/1992, de 8 d'abril, de protecció dels animals que viuen a l'entorn humà, que figura com a Annex al present Decret.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin al que disposa el Reglament que s'aprova pel Decret present.

DISPOSICIÓ FINAL ÚNICA

Aquest Decret i el Reglament que aprova entraran en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el BOCAIB.

¹ Aquest Decret ha estat modificat pel Decret 98/2006, de 24 de novembre ([BOIB núm. 172, de 5 de desembre de 2006](#)).

ANNEX

REGLAMENT DE PROTECCIÓ DELS ANIMALS QUE VIUEN A L'ENTORN HUMÀ

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

1. El present Reglament té per objecte el desenvolupament i la regulació de les mesures i accions necessàries per a garantir la defensa i protecció dels animals que viuen a l'entorn humà a l'àmbit de la CAIB, recollits en la Llei 1/1992 de 8 d'abril, ja siguin domèstics, domesticats o salvatges en captivitat.

2. Les disposicions d'aquest Reglament seran així mateix aplicables als establiments comercials dedicats a la cria, reproducció, ensinistrament, endreçament, tractament, custòdia i compra-venda dels animals esmentats en el punt anterior.

Article 2

La protecció dels animals en llibertat, siguin salvatges o assilvestrats, com també la caça, pesca o recollida d'aquests, es regularà per les disposicions que els siguin pròpies.

Article 3

1. El posseïdor d'un animal tindrà l'obligació de mantenir-lo en bones condicions higiènic-sanitàries i realitzarà qualsevol tractament preventiu que sigui declarat obligatori.

2. Es prohibeix:

- a) Torturar, maltractar i infligir danys, sofriments o molèsties gratuïtes als animals.
- b) Abandonar-los.
- c) L'ús de tota classe d'artilugis destinats a limitar o impedir la mobilitat dels animals, que els produeixin danys o sofriments o que els impedeixin mantenir el cap en posició normal.
- d) Mantenir els animals en estat de desnutrició o assedegats si no obeeix a prescripció facultativa.
- e) Mantenir-los en condicions inadequades des del punt de vista higiènic-sanitari o inadequades per a la pràctica de la cura i atenció necessàries, d'acord amb les necessitats fisiològiques i etològiques segons espècie i raça.
- f) Obligar-los a treballar o a produir en cas de malaltia o desnutrició, com també a una sobreexplotació que posi en perill la seva salut.
- g) Subministrar-los substàncies no permeses amb la finalitat d'augmentar-ne el rendiment o la producció.
- h) Practicar mutilacions als animals, excepte les realitzades pel facultatiu veterinari en cas de necessitat o per donar-los la presentació habitual de la raça.
- i) Alienar a títol oneros o gratuït animals destinats a no ser sacrificats sense l'oportuna diligència en la seva documentació sanitària o cartilla ramadera, si sofreixen malalties parasitàries o infecto-contagioses en període d'incubació.

- j) Vendre'ls o cedir-los a laboratoris, clíniques i particulars, amb l'objecte d'experimentar amb ells, sense la corresponent autorització i supervisió, quan així es consideri oportú, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.
- k) Vendre'ls a menors de devuit anys i als incapacitats, sense l'autorització d'aquells que en tenguin la pàtria potestat o custòdia.
- l) Exercir la venda ambulants dels animals fora dels mercats o fires legalitzats.
- m) El sacrifici no eutanàsic dels animals.
- n) La possessió, exhibició, compra-venda, cessió, circulació, donació o qualsevol altra manera de transmissió d'espècies protegides pels convenis internacionals subscrits per l'Estat, sense els corresponents permisos d'importació, expedits per les autoritats designades pel Govern de l'Estat per al compliment del que s'exposa en els esmentats convenis.
- o) Qualsevol altra acció o omissió tipificada com a falta per la Llei 1/1992, de 8 d'abril, de protecció dels animals que viuen a l'entorn humà.

Article 4

1. Així mateix, es prohibeix amb caràcter específic:

- a) L'ús d'animals en festes o espectacles, en els quals aquests puguin ser objecte de mort, tortura, mals tractes, danys, sofriments, tractaments antinaturals o en els quals es pugui ferir la sensibilitat de l'espectador.
- b) Els espectacles consistents en baralles de galls, cans o qualsevol tipus d'animals entre si, amb exemplars d'altres espècies o amb l'home.
- c) La filmació d'escenes amb animals, siguin per al cinema o televisió, que comportin crueltat, mals tractes o sofriments, requerirà l'autorització prèvia d'òrgan competent de la Comunitat Autònoma. El dany a l'animal serà sempre i en qualsevol cas simulat.

2. Queden excloses de forma expressa d'aquesta prohibició:

- a) Les curses de bous torejats per matadors, les de vedells torejats per torejadors de vedells, les curses de toros a cavall o de clavament de la pica i, si s'escau, els festivals quan són torejats per matadors, torejadors de vedells o toreros a cavall, sempre que se celebrin en locals denominats places de toros, la construcció de les quals sigui de caràcter permanent i la seva posada en funcionament sigui anterior a l'entrada en vigor de la Llei 1/1992.
- b) La celebració de competicions de tir al colomí, sempre que siguin promogudes per societats de tir, sota el control de la federació respectiva i amb l'autorització de la Conselleria d'Agricultura i Pesca. En cap cas no es permetran les replaces ni altra pràctica que suposi tirs addicionals a les dues que corresponen al competidor.
- c) Les festes que s'hagin celebrat de forma ininterrompuda durant cent anys, sempre que no suposin cap tortura, lesió o mort de l'animal.

En cap cas, les festes en què els animals puguin ser objecte de mals tractes gaudiran de cap tipus de suport o subvenció d'institucions públiques de les Balears.

3. No es permetrà als menors de setze anys l'entrada als espectacles a què fa referència l'apartat anterior.

Article 5

El sacrifici dels animals s'efectuarà de forma instantània i indolora, i sempre amb atordiment o pèrdua de consciència de l'animal, llevat de les curses de toros i competicions de tir al colomí.

Article 6

1. Tots els animals de les espècies bovina, ovina, cabrum, porcina i solípedes i aus domèstiques, com també els animals de companyia, seran sotmesos a atordiment immediatament abans del sacrifici.

2. S'entén per atordiment, als efectes del present Reglament, el procediment que, mitjançant la intervenció d'un instrument mecànic, elèctric, anestèsic per gas, sense repercussió sobre la salubritat de les carns i sobralles, o tranquil·litzants de composició química, en el cas dels animals de companyia, produeix als animals un estat d'inconsciència en el qual es mantenen fins al sacrifici, tendent a evitar qualsevol sofriment inútil.

3. L'atordiment haurà de realitzar-se per persones que posseeixin la capacitat i el coneixement necessaris per a la seva correcta aplicació, i s'ha d'assegurar en tot cas que l'instrumental utilitzat es troba en bones condicions de funcionament.

Article 7

1. Els mètodes o sistemes d'atordiment autoritzats per a la utilització en els fins prevists en el present Reglament són:

- a) Punyal
- b) Pistola o arma amb projectil fix
- c) Xoc elèctric
- d) Diòxid de carboni
- e) Tranquil·litzants de composició química (animals de companyia exclusivament).

L'autorització de nous mètodes o sistemes d'atordiment s'efectuarà mitjançant Ordre de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

2. En cas de ser necessari, es procedirà a la immobilització de l'animal prèviament a l'atordiment.

Article 8

El que disposen els dos articles anteriors del present Reglament no serà d'aplicació en els casos següents:

- a) Sacrificis d'urgència
- b) *Suprimit*²
- c) Sacrifici de bous de toreig, durant aquest.
- d) Sacrifici de colomins, durant la celebració de competicions de tir.

En qualsevol cas, s'evitaran tractaments cruels o sofriments innecessaris als animals.

Article 9

1. Els animals de companyia seran sacrificats per mètodes estrictament eutanàsics, per veterinari col·legiat, ja sigui a la pròpia clínica o al domicili del propietari.

² Apartat suprimit pel Decret 98/2006, de 24 de novembre, esmentat en la nota 1.

³ Ídem nota anterior.

S'utilitzarà per a aquest fi una sobredosi de barbitúrics per via endovenosa, que els produeixi una paralització cardío-respiratòria immediata.

2. El sacrifici d'animals criats per a l'obtenció de productes útils per a l'home, s'efectuarà en llocs adequats per això, i amb les tècniques que garanteixin un procés instantani i indolor.

3. Suprimir³

4. Quant a la protecció dels animals utilitzats per experimentar fins científics, s'estarà al que disposa el Reial Decret 223/88, de 14 de març, que desenvolupa la Directiva CEE 86/609.

Article 10

Les quadres, estables i altres allotjaments per a allotjar animals, hauran de:

- a) Ser estancs respecte del medi exterior.
- b) Trobar-se ben ventilats.
- c) Complir les condicions higièniques establertes reglamentàriament en qualsevol normativa específica o en les disposicions de la Comunitat Europea.
- d) Tenir unes dimensions mínimes per animal, tant en superfície com en altura, que es determinaran mitjançant Ordre de la Conselleria d'Agricultura i Pesca i que, en qualsevol cas, han de permetre l'estada còmoda de l'animal.
- e) Disposar de tancaments i altres artilugis que, sense produir-los danys o molèsties físiques evitin les fugues. Així mateix, hauran de disposar-ne els espais a cel obert destinats l'exercici físic de l'animal o al pasturatge.
- f) Disposar de sistemes d'abastament d'aigua potable, de subministrament d'aigua a pressió per a neteja i d'evacuació de líquids residuals per a les espècies que ho requereixin.

Article 11

1. Els hipòdroms, centres d'equitació, guarderies i altres establiments en els quals s'allotgin de forma permanent o es puguin produir concentracions periòdiques d'èquids, hauran d'esser declarats nuclis zoològics per la Conselleria d'Agricultura i Pesca, com a requisit imprescindible per al seu funcionament. S'exceptuen d'aquest requisit les ramaderies de criadors, llevat de si hi exerceixen algunes activitats descrites anteriorment.

2. Aquests establiments així mateix hauran de complir amb el que determinen per als animals de companyia els articles 27, 28, 29, 31, 32 a), 32 b) i 32 e) d'aquest Reglament i 18-1 a) i c) i 18-2 de la Llei 1/1992, de 8 d'abril.

3. Cada establiment haurà d'estar dotat d'un femer que es mantindrà en les condicions higièniques necessàries per a evitar males olors i la proliferació de larves d'insectes.

Article 12

1. Tant els contenidors emprats en el transport marítim com els camions i vagons de ferrocarril i altres mitjans emprats per al transport de bestiar hauran de disposar dels requisits següents:

- a) Espai suficient en relació amb el nombre d'animals objecte de transport.

³ Ídem nota anterior.

- b) Temperatura i ventilació adequades.
 - c) En el cas dels contenidors, indicació visible, en la seva part exterior, de contenir animals vius, amb indicació de la posició en què aquests es trobin drets.
2. El transport d'animals agressius o perillosos es realitzarà amb l'adopció de les pertinents mesures de seguretat.

Article 13

1. Els animals, durant el seu transport, hauran d'esser abeurats i alimentats a intervals convenients.
2. Els compartiments en què hagin d'allotjar-se animals per al seu transport hauran d'estar mancats de mercaderies que puguin perjudicar el seu benestar.
3. Així mateix, els vaixells, vagons i camions destinats al transport d'animals hauran de disposar dels mitjans necessaris per a separar-los per espècie, sexe o edat.
4. Els sòls dels contenidors, vagons i camions destinats al transport de bestiar no hauran d'esser lliscants ni tenir intersticis, i hauran d'anar recoberts de llit suficient per absorbir les dejeccions dels animals llevat que aquell pugui substituir-se per altres procediments que presentin com a mínim els mateixos avantatges.

Article 14

1. Abans de procedir al carregament dels animals els mitjans de transport hauran d'estar degudament nets i desinfectats, i la càrrega i descàrrega es realitzaran amb equips i mitjans idonis, utilitzant ponts, rampes o passarel·les amb sòl antillengadís.
2. Quan els animals viatgin fermats, els lligams utilitzats hauran d'esser d'una resistència tal que no es puguin rompre en condicions normals de transport.
3. Els èquids que no viatgin en compartiments o caixons individuals hauran de fer-ho desproveïts de ferradures a les extremitats posteriors.
4. Els bovins mascles no castrats de més de devuit mesos d'edat, hauran de viatjar proveïts d'un anell nasal que s'utilitzarà exclusivament per a la seva conducció.
5. Els animals malalts o ferits durant el transport hauran de rebre, tan aviat com sigui possible, les atencions d'un veterinari i, si se'n considera necessari el sacrifici, aquest haurà de realitzar-se de la manera que els eviti el sofriment tant com es pugui.
6. Els animals de sang freda hauran d'esser transportats en embalatges apropiats i tenint en compte les necessitats relatives a l'espai, ventilació, temperatura, abastament d'aigua i oxigen, sempre que aquestes exigències s'adaptin a l'espècie considerada.

Article 15

Els llocs destinats a l'estacionament o repòs dels animals hauran de disposar d'aigua potable i el seu disseny haurà de permetre la protecció d'aquests contra la forta acció dels raigs solars i la pluja.

Article 16

La compra-venda de tota classe d'animals només podrà efectuar-se als establiments autoritzats, a les fires o mercats autoritzats o directament de comprador a venedor als seus propis domicilis. Es prohibeix la compra-venda ambulat de qualsevol espècie animal.

Article 17

1. El posseïdor d'un animal, sense perjudici de la responsabilitat subsidiària del propietari, serà responsable dels danys, perjudicis i molèsties que ocasioni a les persones, coses, espais públics i al medi natural en general, d'acord amb el que estableix l'article 1905 del Codi civil.

2. El posseïdor d'un animal estarà obligat a adoptar les mesures necessàries per a impedir que s'embrutin les vies i espais públics de zones urbanes, haurà de recollir els excrements que els animals depositin a les voravies, vies i espais públics, llevat dels llocs destinats a aquest efecte.

3. Els ajuntaments facilitaran els mitjans i espais adequats perquè els animals puguin realitzar les seves funcions fisiològiques en les degudes condicions higièniques.

4. Les infraccions i sancions corresponents a l'apartat anterior, seran regulades per les ordenances municipals oportunes.

TÍTOL II DELS ANIMALS DE COMPANYIA

CAPÍTOL I NORMES GENERALS

Article 18

Als efectes d'aquest Reglament, es consideren animals de companyia els domèstics que conviuen amb l'home, sense que aquest persegueixi per això cap fi de lucre.

Article 19

Les conselleries d'Agricultura i Pesca i de Sanitat i Seguretat Social podran ordenar, per raons de salut pública o de sanitat animal, la vacunació o el tractament obligatori dels animals de companyia.

Article 20

La Corporació local competent, així mateix, haurà d'ordenar l'aïllament d'animals de companyia en el cas de sospita o diagnòstic d'una malaltia transmissible a l'home per a sotmetre'ls a observació o tractament curatiu, sota direcció facultativa. També podrà ordenar el seu decomís per les mateixes causes per procedir, si n'és el cas, al sacrifici, amb el vist- i- plau del veterinari oficial.

Article 21

1. Els serveis veterinaris de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, els hospitals i les clíniques o consultoris veterinaris, hauran de dur un arxiu amb la fitxa clínica dels animals objecte de vacunació o de tractament obligatori, el qual estarà a disposició de l'autoritat competent.

2. La fitxa clínica a què es refereix l'apartat anterior haurà de contenir, com a mínim, les dades següents:

- a) Espècie a què pertany l'animal.
- b) Raça,
- c) Sexe.
- d) Ressenya o mitja ressenya (capa, signes particulars, tatuatges).

- d) ⁴Ressenya o mitja ressenya (capa, signes particulars, tatuatges, identificació electrònica, etc.)
- e) Any de naixement.
- f) Domicili habitual de l'animal.
- g) Nom, domicili i DNI del propietari.
- h) Tractaments antiparasitaris.
- i) Altres tractaments.

Article 22

1. Els animals de companyia, en funció de les condicions sanitàries fixades en cada moment per la Conselleria d'Agricultura i Pesca hauran de posseir una targeta sanitària expedida pel centre veterinari autoritzat en el qual hagi estat vacunat o tractat l'animal, amb les anotacions sanitàries pertinents.

2. El propietari o portador d'un animal de companyia que transiti pel camp, o per una via pública, haurà de dur amb ell l'esmentat document, i el facilitarà a l'agent de l'autoritat que l'hi sol·liciti a l'objecte de procedir a la identificació de l'animal i a la comprovació del compliment dels requisits sanitaris obligatoris establerts.

Article 23

1. Els posseïdors de cans, que ho siguin per qualsevol títol, n'hauran de fer el cens a l'ajuntament del municipi on resideixin habitualment, dins del termini màxim de sis mesos, comptadors a partir de la data de naixement de l'animal.

L'animal haurà de dur, necessàriament, la seva identificació censal de forma permanent.

2. Per Ordre de la Conselleria d'Agricultura i Pesca es podrà establir l'obligatorietat d'inscriure al cens altres espècies d'animals de companyia.

3. Així mateix, podrà regular el sistema d'identificació dels animals inscrits en el cens, i si n'és el cas, podrà establir l'obligatorietat que sigui per tatuatge, identificació electrònica o altres mitjans indelebles.

Article 24

Si al moment d'adquirir l'animal, aquest ja estava inserit en el cens pel seu anterior propietari, el nou posseïdor haurà de comunicar a l'Ajuntament, en el termini màxim d'un mes des de la seva adquisició, el canvi de titularitat de l'animal.

Article 25

La documentació per a fer el cens de l'animal li serà facilitada pels serveis de vigilància i control dels ajuntaments, i haurà de contenir les dades següents:

- a) Espècie.
- b) Raça.
- c) Any de naixement
- d) Domicili habitual de l'animal.
- e) Nom del propietari.
- f) Domicili del propietari.
- g) DNI del propietari.

⁴ Tot i que la lletra d'aquest apartat hauria de ser la e, es va publicar com a d en el BOCAIB.

Article 26

Quan un dels animals als quals es refereix el paràgraf anterior mori per mort natural, per malaltia, per accident o hagi estat sacrificat, el seu posseïdor estarà obligat a notificar-ne la mort i la causa, en el termini més breu possible, a l'Ajuntament en què estava registrat l'animal, a l'objecte de donar-lo de baixa, justificant-la.

CAPÍTOL II DELS ESTABLIMENTS

Article 27

Les guarderies, els canòdroms, els establiments de cria, les escoles d'ensinistrament i altres establiments on els animals de companyia puguin romandre durant períodes de temps prolongats hauran d'esser declarats nuclis zoològics per la Conselleria d'Agricultura i Pesca, com a requisit imprescindible per al seu funcionament.

Article 28

1. Guarderies: Es consideraran guarderies als efectes del present Reglament els establiments que prestin amb caràcter primordial el servei de recepció, allotjament, manutenció i cura dels animals de companyia, per període de temps determinat i per compte i càrrec dels seus propietaris i posseïdors.

2. Canòdroms: S'entenen com a tals, a objecte de la present reglamentació, els establiments on es realitzin carreres de cans llebrers.

3. Establiments de cria: Tindran la consideració de viviers d'animals de companyia els establiments que alberguen cinc o més femelles de la mateixa espècie, la finalitat primordial dels quals sigui la producció i ulterior comercialització de les cries.

4. Escoles d'ensinistrament: Es consideraran escoles d'ensinistrament, a efectes del present Reglament, els establiments que prestin amb caràcter primordial els serveis d'ensenyança i potenciació de certes aptituds de determinades races per a complir funcions al servei de l'home, com puguin ser guia de cecs, guarda, ajuda en el maneig de guardes, etc.

5. Serveis d'endrecament: S'integren en aquest punt els establiments l'activitat principal dels quals consisteix en la prestació dels serveis propis de neteja, rentada, perruqueria i endrecament general dels animals de companyia. L'esmentada activitat podrà ser simultània amb la comercialització de productes propis dels esmentats serveis.

6. Hospitals d'animals de companyia: Tindran aquesta consideració aquells establiments que prestin els seus serveis les 24 hores del dia, en els quals s'internin animals de companyia amb caràcter temporal i sota la supervisió de professionals veterinaris per al seu diagnòstic i tractament.

Article 29

1. Cada centre durà un registre amb les dades de cada un dels animals que hi ingressin i de la persona responsable. L'esmentat registre estarà sempre a disposició de les autoritats competents.

2. La Conselleria d'Agricultura i Pesca determinarà per Ordre les dades que hauran de constar en el registre.

Article 30

1. Els amos i posseïdors de cans i moixos que hagin d'ingressar en els establiments a què es fa referència a l'article 27 hauran de demostrar, mitjançant l'exhibició de les corresponents certificacions veterinàries que, amb antelació mínima d'un mes i màxima d'un any, han estat sotmesos a les vacunacions i tractaments que es fixen per la Conselleria d'Agricultura i Pesca. També serà necessari per a ingressar en aquests centres acreditar la vacunació contra les malalties contagioses que reglamentàriament es determinen.

2. La Conselleria d'Agricultura i Pesca podrà regular les mesures necessàries que els establiments per a animals de companyia han de complir per a evitar contagis entre animals residents.

Article 31

Sense perjudici de l'establert al Reglament d'activitats molestes, insalubres, nocives i perilloses, i altra normativa general i local aplicable en matèria de sanitat i higiene, seguretat, prevenció d'incendis, protecció mediambiental i tecnologia de la construcció, la totalitat dels locals i instal·lacions afectes a les activitats a les quals es refereix el capítol II del títol II de la present Reglamentació, hauran de complir les següents condicions estructurals i de serveis que els siguin aplicables:

1. La qualitat de les construccions i materials utilitzats, i també la projecció dels locals i instal·lacions, a l'objecte de permetre l'acomodament confortable dels animals de companyia i d'evitar molèsties als veïns, hauran d'assegurar:

- a) Adequada ventilació.
- b) Espai vital suficient en relació amb l'objecte de l'activitat, que faci possible, si n'és el cas, la pràctica de l'exercici físic dels animals, i que serà determinat per Ordre de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.
- c) Fàcil neteja i sanejament de locals i instal·lacions.
- d) Il·luminació natural o artificial suficient en intensitat per permetre les operacions de neteja, observació, distribució d'aliments i qualsevol altres pròpies de l'activitat.
- e) La permanència dels animals en els locals o establiments impedit els riscos de fugues.
- f) Les mesures d'insonorització adequades en evitació de contaminació ambiental per renous, en especial en els establiments que hagin d'allotjar permanentment animals de companyia.

2. Les parets i sòls han d'esser impermeables i de fàcil neteja. La impermeabilització de les primeres ha d'assolir una altura mínima d'un metre. La unió entre els sòls i paràmetres verticals serà de perfil còncav.

3. Les dependències que allotgen permanentment animals de companyia, entenent com a tals aquelles en què es prevegi la possible ocupació de manera ininterrompuda, hauran de disposar d'aigua corrent subministrada a pressió mínima de 4 atmosferes amb punts de sortida suficientment diversificats a l'objecte d'assegurar l'abastament a la totalitat de la superfície de les esmentades dependències a fi de possibilitar-ne la neteja.

4. En funció de la capacitat de treball programat, s'instal·larà un nombre adequat de nínxols gàbies o habitacles modulats individualment, en els quals romandran els animals perquè no es produeixin agressions entre ells.

L'espai, cobert o no, gàbia o qualsevol altre tipus d'habitacle, tant fix com mòbil, que hagi de servir d'allotjament per a animals, serà suficientment alt perquè aquests puguin romandre a l'estació amb el cap i el coll alçats i haurà de tenir l'amplitud necessària que permeti donar-los la volta còmodament sobre si mateixos.

Els habitacles tancats destinats a l'allotjament de moixos hauran de tenir, com a mínim, una superfície d'un metre quadrat i una altura de 50 cm.

Els corresponents a altres animals de companyia, seran els adequats a cada espècie, a l'objecte de permetre-hi la permanència còmoda.

La comunicació amb les dependències d'allotjament dels animals s'efectuarà, per raons de seguretat, mitjançant 2 portes entre les quals, hi haurà un espai lliure. El sentit de l'obertura haurà de ser de fora cap a dins.

La totalitat dels sòls de les dependències a què es refereixen els paràgrafs anteriors estarà dotada de drenatge adequat i sistema d'evacuació d'aigües residuals, amb el fi de mantenir les condicions de neteja i sequedat necessàries, connectat amb les xarxes de clavegueram sanitari o, si n'és el cas, a fossa sèptica ajustada a la normativa d'aplicació.

Queda prohibit l'ús d'instal·lacions provisionals per a habitacles d'animals de companyia, llevat del cas de celebració d'exposicions o concursos, la duració dels quals no passi de les 14 hores.

En els allotjaments col·lectius, el nombre d'animals dipositats estarà en relació amb la possibilitat de donar compliment a l'establert a l'apartat primer del present article, tenint en compte les seves necessitats fisiològiques i etològiques.

5. Els establiments destinats a rebre i allotjar animals de companyia, amb caràcter de permanència, disposaran d'un espai habilitat per a l'aïllament d'aquells que presentin evidència clínica de sofrir malaltia infecto-contagiosa o parasitària.

6. El personal que presti els serveis en les activitats objecte de la present regulació disposarà de serveis sanitaris vestuaris i taquilles, roba de feina i altres serveis prescrits per la normativa en matèria d'higiene i seguretat en el treball.

Article 32

Les activitats a què es refereix l'article 27 del present Reglament hauran d'observar les condicions de funcionament següents:

- a) La totalitat dels animals allotjats haurà de disposar del material adequat per als llits que, necessàriament, es col·locaran sobre una superfície que els aïlli del sòl.
- b) Els llits i els excrements que s'hi depositin es retiraran, almenys, dues vegades al dia, de manera que no es trobin en cap moment mullats per dejeccions líquides. Els excrements dipositats en àrees d'exercici ho seran, com a mínim, una vegada al dia.
- c) Cada compartiment en el qual s'allotgi un animal de companyia haurà de disposar d'un recipient de fàcil neteja a l'objecte d'assegurar subministrament suficient d'aigua potable durant tot el dia. Els menjars es distribuïran en plats o recipients sense abonyegadures o anfractuositats i, en conseqüència, de fàcil neteja.

- d) La recollida de fems i deixalles es farà mitjançant depòsits o contenidors de tancament hermètic, per a impedir que hi puguin accedir insectes i rosegadors. L'evacuació i posterior eliminació d'aquests s'efectuarà de conformitat amb el que estableix l'Ordenança Municipal de neteja.
Els cadàvers d'animals es dipositaran en un departament o recipient/contenedor de capacitat suficient i hermètica, en espera del seu ulterior trasllat a centres d'eliminació autoritzats.
- e) Es procedirà a la neteja de locals i instal·lacions amb la periodicitat necessària per a assegurar les adequades condicions higièniques; en tot cas, els allotjaments, gàbies i altres habitacles seran minuciosament netejats, desinfectats i desinsectats, immediatament després de cada desallotjament.
Així mateix es procedirà a la periòdica desratització, desinsectació i desinfecció de locals i instal·lacions en general. La documentació acreditativa del compliment d'aquesta obligació es trobarà en el local a disposició dels agents o funcionaris competents.
- f) Els productes destinats a l'alimentació dels animals allotjats s'emmagatzemaran de manera que s'hi impedeixi l'accés de rosegadors i insectes. La seva distribució per al consum es farà en recipients de fàcil neteja i conforme al pla de treball proposat a la memòria descriptiva.
- g) L'acceptació de cans que, per qualsevol concepte i període de temps, hagin de ser allotjats, queda condicionada a la presentació pel propietari o posseïdor de certificat o targeta sanitària acreditativa d'haver donat compliment, si n'és el cas, a la preceptiva vacunació contra la ràbia.
Així mateix s'exigirà a propietaris o posseïdors de cans l'acreditació de la seva inscripció en el corresponent cens caní municipal.
- h) En cada una de les activitats ressenyades, es disposarà d'un llibre-registre específic, de conformitat amb el que es disposa en cada cas en el següent capítol.
- i) El personal que presti els serveis en les esmentades activitats mantindrà les adequades condicions d'higiene i neteja personals i haurà d'estar capacitat i especialitzat en relació amb els treballs o serveis que tenguin encomanats.

Article 33

Sense perjudici del compliment de les condicions generals, establertes en els articles 31 i 32, les activitats a què es refereix l'article 27 del present Reglament hauran de complir les condicions específiques que a continuació es detallen:

Quan en un mateix local o establiment es facin simultàniament dues o més activitats, amb exclusió de les activitats de consulta, clínica o hospital veterinari, que no poden ser simultànies amb les altres, i al marge de la qualificació de l'activitat en raó al seu objectiu principal, hi seran aplicables les condicions específiques establertes per a totes i cada una de les activitats complementàries exercides o que es pretenguin exercir.

Article 34

Els vivers d'animals de companyia hauran de complir les següents condicions específiques:

- a) Disponibilitat dels adequats dispositius de calefacció per al manteniment de la temperatura convenient en les dependències destinades al part i al període de cria.
- b) Patis d'exercici per a cada ventrada, amb superfície mínima que els permeti practicar exercici físic d'acord amb les seves necessitats etològiques, no inferior a 3 m² per cadell, en el cas de races de grans proporcions, i d'1 m², per a races mitjanes i petites. Aquests patis hauran de ser exteriors i preferiblement orientades al sud.
- c) Donaran compliment a l'establert en l'article 37.4 del present Reglament.

Article 35

Aquests establiments hauran d'instal·lar-se fora de nuclis de població agrupada i a la distància que fixin les ordenances municipals o els plans urbanístics de cada municipi. En cas d'absència d'aquesta regulació, s'hi ha d'aplicar allò que disposa l'article 4 del Reglament d'activitats molestes, insalubres, nocives perilloses, de dia 30 de novembre de 1961.

Article 36

Els centres i establiments especificats en l'article 27 hauran de dur el llibre-registre oficial propi dels nuclis zoològics, tal com s'especifica a l'Ordre del conseller d'Agricultura i Pesca de 14 de juny de 1989 per la qual es crea i desenvolupa la normativa del Registre de Nuclis Zoològics de Balears.

Article 37

Les guarderies hauran de complir les condicions específiques següents:

- a) Cada ca allotjat disposarà d'una àrea individual d'exercici de 5m², com a mínim, annexa a l'habitable. Els sòls d'aquests parcs estaran fabricats amb materials impermeables, de fàcil neteja i amb una inclinació de 1'1% per a facilitar l'eliminació d'aigües residuals.
- b) Per a facilitar una major llibertat a aquests animals es disposarà de parcs generals d'exercici els sòls dels quals podran esser naturals o de terra batuda, que seran utilitzats pels animals allotjats seguint un sistema rotatori. El nombre d'animals que utilitzin les esmentades instal·lacions, a cada torn, haurà de permetre'ls el còmode i natural exercici físic. En aquest sentit i com a mínim, disposaran d'un espai de 7 m² de parc per animal allotjat, i una superfície útil mínima total de 200 m².
- c) Les instal·lacions de cuina per a la preparació dels aliments que han de subministrar-se als animals allotjats disposaran d'aigua calenta, rentadors, rebost i, en el supòsit que s'utilitzin aliments peribles, equipament frigorífic adequat i de capacitat suficient.
- d) A la porta, finestra o façana, se situarà un cartell indicador de la persona responsable de la seguretat i la custòdia de les instal·lacions amb el seu nom, adreça i telèfon visible des de l'exterior, a l'objecte que pugui ser localitzada en qualsevol cas d'emergència o sinistre. Aquest requisit no serà necessari, en el cas que l'activitat disposi d'un servei permanent de vigilància o control.
- e) Els animals que concorrin a aquests establiments hauran d'exhibir la certificació oficial acreditativa d'haver estat vacunats contra la ràbia, amb antelació mínima

d'un mes i màxima d'un any. Els majors de dos anys presentaran, a més, certificació en la qual consti el fet d'haver estat vacunats contra la leptospirosi, amb anterioritat mínima als quinze dies i màxima d'un any. Pel que fa als menors de dos anys, hauran de demostrar documentalment haver estat vacunats contra la parvovirosi, hepatitis vírica i borm, en un període de temps no inferior a quinze dies i no superior a un any, sense perjudici de les vacunacions que puguin prescriure's en cas de presentació de noves malalties.

Article 38

Serà aplicable a aquests establiments el que disposa l'article 35 del present Reglament.

Article 39

Cada establiment diposarà d'un llibre-registre en el qual es farà constar, com a mínim, el nom i el domicili del propietari o posseïdor de l'animal allotjat, raça i característiques somàtiques d'identificació, data d'entrada i sortida (o previsió d'aquesta), i també dades de la persona responsable amb la qual es pugui posar-se en contacte en cas d'emergència o necessitat, quan aquesta no coincideixi amb la del propietari o posseïdor; número de registre en el cens caní municipal i d'identificació de la targeta sanitària canina, si n'és el cas. Els esmentats llibres seran a l'establiment a disposició dels funcionaris i agents de l'autoritat competent.

Article 40

Els serveis d'endrecament hauran de complir les següents condicions específiques:

- a) Disposar d'un equip per a l'escalfament d'aigua, de manera que pugui ser subministrada a la temperatura mínima de 41°C.
- b) Disposar, així mateix, d'un sistema d'assecament ràpid, mitjançant aire calent o un altre procediment idoni, capaç de garantir la impossibilitat de produir cremades o estats de sufocació.
- c) La taula de treball en la qual s'efectuen les labors d'endrecament disposarà d'un sistema de seguretat que impedeixi que els animals puguin estrangular-se en l'intent de botar al sòl.

Article 41

Són condicions específiques, que han de complir els hospitals d'animals de companyia, les següents:

- a) Subministrament d'aigua freda i calenta, fins a una temperatura de 80°C
- b) Adopció de mesures correctores per a impedir la contaminació produïda per equips de raigs X o qualsevol altres procediments d'aparells d'electro-medicina.
- c) Equipament de sistemes de desodorització i de desinfecció per a aconseguir una lluita constant i eficaç contra tota casta de paràsits externs.

En cas d'emprar aparells o dispositius productors d'ozó, aquests hauran de disposar de sistemes automàtics de regulació, de manera que la quantitat d'ozó no excedeixi mai les 0'05 ppm. Aquests aparells no podran estar mai en funcionament mentre hi hagi persones o animals dins de la dependència en qüestió.

- d) Disposició de sales d'espera de l'amplitud suficient per a impedir la permanència dels propietaris o posseïdors d'animals i d'aquests mateixos en la via pública o elements comuns de finques o immobles.

CAPÍTOL III

DE LA TINENÇA I DE LA CIRCULACIÓ

Article 42

Els posseïdors d'animals de companyia hauran de mantenir-los en bon estat de neteja i hauran també de mantenir els habitatges que els allotgin en bones condicions de cura i pulcritud.

Article 43

La tinença d'animals de companyia en vivendes urbanes queda condicionada a les circumstàncies higièniques òptimes d'allotjament (tenint en compte les seves necessitats etològiques segons espècie i raça), a l'absència de riscos en l'aspecte sanitari i a la inexistència de molèsties per als veïns.

Article 44

Els cans que hagin de romandre la major part del dia en els espais exteriors de les vivendes (galeries, terrasses, etc.), disposaran d'un habitatge en el qual puguin guarir-se de les inclemències del temps, hauran d'estar construïts amb material impermeable que els protegeixi de les inclemències del temps, aïllats del sol i protegits dels raigs solars i de la pluja; la seva altura haurà de permetre a l'animal romandre en l'estació amb el coll i el cap alçats; la seva amplària estarà dimensionada de forma que l'animal pugui donar, àmpliament, la volta sobre si mateix. A més la terrassa tindrà un mínim d'1,5 m² amb una amplària mínima de 2 m.

Els restants animals disposaran així mateix, en el supòsit de romandre en iguals espais, d'allotjaments adequats a la seva espècie.

Article 45

Si els cans han de restar subjectes en espais annexos a la vivenda (jardins, etc.), la longitud del lligam no podrà ser inferior a tres metres i, com a mínim, a la mida resultant de multiplicar per quatre la pròpia longitud del ca, presa des del morro al naixement de la coa. L'extrem fix de l'element de subjecció s'anclarà a una distància tal de l'habitatge que no hi impedeixi el còmode i total accés. Sempre que resulti possible i en relació a l'espai disponible, la cadena de subjecció de l'animal es disposarà de manera que pugui córrer al llarg d'un filferro de la major longitud aplicable, convenientment tesat i subjectat, en un dels seus extrems, en les immediacions del seu habitatge, el qual tindrà suficient aïllament per a combatre els efectes de la radiació solar i de la pluja.

En les finques rústiques que manquin de tancat o barrera, en cas d'absència del propietari, els cans estaran subjectes en la forma que s'indica en el paràgraf anterior.

Si el ca ha de romandre fermat la major part del temps, és obligatori deixar-lo lliure una hora al dia, com a mínim, perquè pugui fer exercici.

Es prohibeix fermar altres animals de companyia.

Article 46

A la llar, els cans i moixos hauran de disposar del seu propi llit.

Article 47

En tot cas, els propietaris o posseïdors d'animals de companyia adoptaran les mesures necessàries perquè els esmentats animals no puguin accedir lliurement sense ser conduïts, a les vies i espais lliures públics o propietats privades, o a les persones que hi circulen.

Article 48

Els propietaris o posseïdors d'animals de companyia es troben obligats a la neteja diària dels habitatges d'aquests, com també dels espais oberts que utilitzin, tret del cas de finques rústiques i jardins i a la periòdica desinfecció d'aquests.

Article 49

Els propietaris o posseïdors d'animals de companyia assumiran la responsabilitat d'assegurar l'accés permanent d'aquests a l'aigua de beguda, alimentació adequada i suficient i les atencions higièniques necessàries perquè es mantenguin en perfecte estat de salut. Incorrerà en responsabilitat qui mantengui animals assedegats, clarament desnodrits per causes no patològiques, o en estat de brutícia per haver-los sotmès a abandó o descurança.

Els plats o recipients en què se serveixi l'aliment a cans i moixos han de ser d'ús exclusiu per a aquest fi i la seva neteja ha d'efectuar-se separatament del parament i utilitat de cuina destinat a l'alimentació humana. A més, no han de tenir abonyegadures ni anfructuositats que en dificultin la neteja. Els propietaris i posseïdors d'animals de companyia hauran de facilitar-los la possibilitat de fer exercici físic.

Article 50

Les gàbies i habitatges dels animals tindran dimensions que estiguin en consonància amb les seves necessitats fisiològiques i etològiques, i les mides i característiques d'aquests es determinaran per l'Ordre del conseller d'Agricultura i Pesca.

Article 51

1. Es prohibeix el trasllat d'animals de companyia en habitatges que no siguin suficientment alts perquè els animals puguin romandre-hi amb el cap alçat i suficientment amples perquè aquests puguin fer la volta sobre si mateixos de manera confortable.

2. Igualment no podran traslladar-los en habitatges que manquin de ventilació suficient i que no garanteixin una temperatura no extrema.

3. No obstant el que estableix l'apartat 1 i sense perjudici de complir el que disposa l'article 2, es podran traslladar animals de companyia en habitatges que no compleixin les condicions d'altura i superfície indicades a l'apartat 1, sempre que la duració del viatge no excedeixi de 90 minuts.

Article 52

Quan els animals de companyia hagin de restar en vehicles estacionats, s'adoptaran les mesures pertinents perquè l'aireig i la temperatura siguin adequats.

Article 53

L'autoritat competent podrà prohibir l'accés d'animals de companyia als transports col·lectius durant les hores de màxima concurrència, excepte en el cas de cans pigall.

Article 54

L'accés del ca guia a què es refereix l'article anterior no suposarà per al deficient visual cap despesa addicional, llevat que tal despesa constitueixi la prestació d'un servei específic econòmicament avaluable.

Tindrà consideració de ca guia aquell del qual s'acrediti haver estat ensinistrat en centre de reconeguda solvència, per a l'acompanyament, conducció i auxili de deficients visuals i no patir malaltia transmissible a l'home.

Per a l'exercici dels drets reconeguts als deficients visuals, els cans guia hauran de dur en lloc visible el distintiu oficial indicatiu d'aquesta condició.

A requeriment del personal responsable en cada cas de llocs, locals i establiments públics i serveis de transport, el deficient visual haurà d'exhibir la documentació que acrediti les condicions sanitàries del ca guia que l'acompanyi.

El deficient visual és responsable del correcte comportament de l'animal, com també dels danys que pugui ocasionar a tercers.

Article 55

Els conductors de taxis podran acceptar animals de companyia de manera discrecional, amb el dret a percebre el corresponent suplement autoritzat per l'autoritat competent.

CAPÍTOL IV DELS CONCURSOS I EXPOSICIONS

Article 56

S'integren en aquest capítol les activitats, tant permanents com temporals, exercitades en locals tancats com en espais oberts, l'objecte de les quals és la realització de concursos, exposicions o exhibicions d'animals de companyia.

Article 57

Les dites activitats estaran subjectes a les següents condicions específiques:

- a) Qualsevol que sigui la importància i nivell de concurrència d'animals, haurà d'instal·lar-se un local d'infermeria, en el qual es puguin atendre aquells animals que necessitin assistència veterinària. L'esmentat servei estarà a càrrec de facultatiu veterinari i disposarà, com a mínim, d'equips mèdico-quirúrgics per a cirurgia menor, a l'objecte de poder resoldre els casos d'emergència que es puguin produir.

La infermeria esmentada disposarà d'una farmaciola bàsica en la qual figuraran, entre altres: medicació antixoc, hemostàtics, antihistamínics, analèptics, cardiorespiratoris, cardiotònics, desinfectants d'acció tòpica, antitoxina tetànica, etc.

- b) L'empresa o entitat organitzadora haurà de preveure els serveis de neteja de les instal·lacions i espais ocupats durant la realització de les activitats, i, una vegada finalitzades aquestes, en procedirà a la meticulosa desinfecció.
- c) Quan es tracti d'instal·lacions a cel obert, hauran d'adoptar-se les mesures correctores necessàries per a evitar que les inclemències atmosfèriques puguin suposar algun perill per als animals que concorren al certamen, exposició o exhibició.

Article 58

Per a la concurrència a aquests concursos i exposicions, els posseïdors dels cans hauran d'acreditar-ne la inscripció en el cens caní municipal corresponent, i també la possessió de la targeta sanitària canina. Igualment hauran d'acreditar el compliment del que estableix l'apartat e) de l'article 37 del present Reglament.

TÍTOL III

DELS ANIMALS DOMESTICATS I DELS SALVATGES EN CAPTIVITAT

Article 59

S'entenen per animals domesticats els d'espècies la vida de les quals transcorre en llibertat i que, en haver estat capturats, s'integren en l'àmbit humà; també estan compresos en aquesta definició els seus descendents nascuts en captivitat.

Article 60

Animals salvatges en captivitat són els que, una vegada capturats, no s'integren en l'ambient humà, igual que els seus descendents.

Article 61

Parcs zoològics: són els establiments on s'exhibeixen animals pertanyents a espècies salvatge i exòtiques en total captivitat. Estan oberts al públic, que hi pot circular lliurement a peu.

Article 62

Zoosafaris: són establiments on els animals pertanyents a espècies exòtiques i salvatges es troben en semilibertat, en un ambient que imita el seu de procedència i on només poden esser contemplats des de l'interior de vehicles totalment tancats.

Article 63

Aquaris: són els establiments on s'exhibeixen animals pertanyents a espècies aquàtiques d'aigües dolces o marines i en els quals es mantenen les condicions d'aireig, temperatura i salinitat, pròpies dels llocs d'origen.

Article 64

Delfinaris:

- a) Són els establiments on s'exhibeixen animals aquàtics pertanyents a espècies de mamífers marins, els quals, convenientment ensenyats, són la base d'espectacles de tipus circense.

- b) Els esmentats establiments poden tenir annex un mini-zoo, per a exhibició d'espècies exòtiques, sempre que compleixin els requisits prevists a l'article 67 d'aquest Reglament.

Article 65

1. La tinença en captivitat d'espècies silvestres, autòctones o exòtiques, distintes de les considerades peces de caça en la legislació vigent, ha d'esser autoritzada prèviament pel director general d'Estructures Agràries i Medi Natural.

Aquesta tinença serà autoritzada únicament d'acord amb el que s'estableix a l'article 26 de la Llei i hi seran aplicables les condicions següents:

- a) Demostració documental de l'origen legal dels animals.
- b) Nucli zoològic legalitzat, amb garanties sanitàries i instal·lacions adequades a les espècies a mantenir, tant per motius de seguretat humana com de fisiologia i etologia dels animals. Aquesta última condició serà objecte d'informe preceptiu del Servei de Conservació de la Naturalesa.
- c) Espècies susceptibles de reproducció en captivitat, com a criteri de la seva adaptació a aquesta condició.
- d) Es podrà fer excepció del punt c) en els casos d'investigació científica o conservació de la naturalesa, avalats per una institució oficial, o els establiments descrits en els articles 61, 62, 63 i 64.

2. Queda prohibida la cessió a títol no oneros d'animals no domèstics o domesticats perillosos per a l'home i la tinença d'aquests en vivendes urbanes, com també en qualsevol altres locals que no compleixin les condicions de seguretat que seran fixades mitjançant Ordre del conseller d'Agricultura i Pesca i que hauran d'esser acreditades de manera prèvia i fefaent pels serveis tècnics de l'Ajuntament, o si hi manquen, pels de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, amb autorització expressa de l'Alcaldia.

3. Queda prohibida la tinença d'animals d'espècies protegides per normes internacionals d'aplicació a Espanya, estatals o autonòmiques.

Article 66

Els parcs zoològics, zoosafaris, aquaris, delfinaris i altres establiments destinats a l'exhibició d'animals domesticats o salvatges en captivitat seran declarats nucli zoològic per la Conselleria d'Agricultura i Pesca. A aquest efecte, hauran de presentar el projecte de la instal·lació i la llista d'animals que tenguin. Les modificacions en l'esmentada llista es comunicaran a la Conselleria perquè es puguin realitzar els controls necessaris i, si n'és el cas, prendre les mesures oportunes per a evitar qualsevol contagi potencial.

Article 67

Aquests establiments hauran de complir els requisits establerts als articles 28, 29, 31 i 32 del present Reglament, com també els que reglamentàriament s'estableixin. En qualsevol cas, hauran d'adoptar les mesures oportunes per a la prevenció de possibles atacs dels animals a l'home.

TÍTOL IV

DISPOSICIONS COMUNES ALS ANIMALS DE COMPANYIA, DOMESTICATS O SALVATGES EN CAPTIVITAT

CAPÍTOL I

DE L'ACOLLIMENT D'ANIMALS VAGABUNDS O ABANDONATS

Article 68

1. Es considerarà que un animal és vagabund si no duu identificació ni va acompanyat de cap persona.
2. Es considerarà que un animal està abandonat si, a pesar d'anar proveït d'identificació, circula lliurement sense la companyia de cap persona.
3. Els cans assilvestrats proveïts de collar de més de quinze centímetres quadrats o altre tipus homologat d'identificació, tindran, en qualsevol cas, la consideració d'animal vagabund o abandonat. Els altres animals assilvestrats, contràriament, no seran considerats com a tals i podran ser objecte de caça, pesca o recollida, d'acord amb la legislació aplicable.

Article 69

1. Els ajuntaments o, si pertoca, l'entitat supramunicipal corresponent, hauran de procedir a la recollida dels animals vagabunds o abandonats i a acollir-los fins que siguin recuperats, cedits o sacrificats.
2. El termini per a recuperar un animal vagabund serà de quinze dies, comptadors a partir de la recollida d'aquest.
3. El propietari d'un animal abandonat haurà d'esser avisat per l'Ajuntament o entitat supramunicipal que n'ha fet la recollida i tindrà un termini per a recuperar-lo de vuit dies, comptadors a partir de la recepció de l'avís.
4. Els propietaris d'animals vagabunds o abandonats hauran d'abonar les despeses originades pel seu manteniment, prèviament a la recuperació a la qual fan referència els dos apartats anteriors. A aquest efecte, la Corporació local afectada podrà establir la taxa corresponent.

Article 70

La captura i el transport d'animals vagabunds, que estarà presidida per criteris humanitaris, s'efectuarà a través de la utilització de tècniques i mitjans compatibles amb els imperatius biològics de l'espècie, en condicions higièniques impecables i amb garanties per a la seguretat de les persones en general i del personal encarregat d'aquests serveis en particular.

El servei serà prestat pel centre sanitari municipal o centre supramunicipal o concertat, i estarà a càrrec de personal capacitat i especialitzat.

Article 71

1. Una vegada transcorreguts els terminis legals per a la seva recuperació, els animals podran ésser cedits a tercers o bé sacrificats.
2. Els animals no recuperats no podran ésser sacrificats fins al sisè dia, comptador a partir de la finalització del termini establert a l'article 69 per a la seva recuperació.

3. Durant el període a què es fa referència a l'apartat anterior, l'Ajuntament o entitat supramunicipal afectada donarà publicitat de l'existència de l'animal que pugui ésser cedit a tercers a fi d'afavorir-ne l'adopció.

4. El sacrifici i l'esterilització dels animals vagabunds o abandonats es realitzarà per un facultatiu veterinari col·legiat.

5. L'animal abandonat o lliurat pel propietari al centre sanitari municipal que ofereixi evidència clínica de patir hidrofòbia, malaltia infecto-contagiosa, malformacions, congènites o no, perillositat manifesta o qualsevol altra circumstància anàloga, a judici de la direcció facultativa del centre sanitari municipal, o, si hi manca, dels serveis veterinaris oficials de la Conselleria d'Agricultura, serà sacrificat sense respectar els terminis establerts als articles 69 i 71 del present Reglament. L'adopció d'aquests animals per terceres persones queda prohibida.

Article 72

A fi de dur a terme el que estableixen els articles anteriors, l'Ajuntament o entitat supramunicipal competent organitzarà el servei d'acolliment d'animals vagabunds o abandonats, o bé concertarà la realització de l'esmentat servei amb les associacions a què es fa referència en el títol IV d'aquest Reglament. Per això s'haurà de disposar de les instal·lacions necessàries per al seu dipòsit temporal i dels utensilis necessaris per a la recollida i el sacrifici. Els procediments de recollida i transport, i també els sistemes d'allotjament, hauran d'ajustar-se al que estableix el títol I d'aquest Reglament.

Article 73

1. Els propietaris d'animals a què fa referència el títol present podran lliurar-los al servei d'acolliment d'animals vagabunds o abandonats del seu municipi, perquè se'n procedeixi a la donació a tercers o al sacrifici.

2. Aquests animals no podran ésser sacrificats durant els quinze dies següents al seu lliurament; durant aquest període de temps es donarà publicitat sobre l'existència de l'animal, que pot ser cedit a tercers.

Article 74

1. Qui trobi un animal vagabund o abandonat haurà de lliurar-lo al servei d'acolliment del municipi on sigui l'animal, el qual li donarà alberg durant quinze dies a l'efecte de devolució al seu propietari. Al mateix temps, manifestarà el seu desig de quedar-se'l en propietat o no si no n'apareix el propietari.

2. En el primer cas l'animal li serà lliurat als setze dies de l'acolliment; en el segon, serà aplicable el que estableixen els articles 69 i 71 del present Reglament.

CAPÍTOL II DELS ESTABLIMENTS DE VENDA D'ANIMALS

Article 75

1. Els establiments dedicats a la compra-venda dels animals a què fa referència aquest títol podran dur a terme de manera simultània aquesta activitat i la venda d'aliments o complements per a la seva tinença, circulació, ensinistament o endreçament.

2. Aquests establiments hauran de complir, sense perjudici de les altres disposicions que els siguin aplicables, els següents requisits:

- a) Cap animal, inclosos aucells i peixos, no estarà exposat a l'acció de temperatura o llum excessives.

Les vitrines mostradors o gàbies en les quals es mostrin les cries canines o felines, com també altres espècies de fisiologia anàloga, mantindran una temperatura constant no inferior als 18°C, ni superior als 25°C. Aquelles que alberguin animals de procedència tropical o de regions fredes es mantindran en les temperatures ambientals que millor s'ajustin a les seves necessitats específiques.

- b) Els habitatges que continguin animals per a la seva exposició estaran situats de manera que el trespàs sigui perfectament visible.

Els habitatges en què s'exhibeixin els animals per a la venda hauran d'estar situats de manera que aquests no puguin ser molestats per altres animals o persones estranyes a l'establiment. Queda prohibida la ubicació a distància inferior a un metre de les portes d'accés a l'establiment.

Quan se segueixi el procediment d'apilar habitatges, es prendran les mesures correctores oportunes per a impedir que els situats en plans superiors puguin embrutar els que són en els plans inferiors.

- c) El nombre d'animals que s'alberguin guardarà relació amb la superfície disponible o amb la capacitat de l'habitatge o continent.

Per als peixos situats en recipients d'aigua no airejada, es necessitaran 5 litres d'aquesta per cada tres centímetres de longitud d'animal allotjat, exclosa la coa. En els tancs degudament airejats, es podrà mantenir una densitat de 6 cm de longitud de peix, exclosa la coa, per cada 5 litres.

Com a norma general i llevat de disposició específica, es necessitarà una superfície útil per a allotjar qualsevol tipus d'animal no inferior a 45 X 45 cm, que s'incrementarà en 60 cm² per kg de pes viu de l'animal.

L'altura mínima dels habitatges per a exposició serà proporcional a la mida dels animals allotjats i mai inferior a 45 cm.

Una vegada finalitzat l'horari comercial, hauran d'esser retirats dels expositors i ubicats en lloc que els permeti fer exercici, segons les seves necessitats físiques i etològiques.

- d) Les espècies que es pretenguin comercialitzar i, a aquests efectes s'exposin en les distintes seccions d'aquests establiments, es trobaran en impecables condicions de salut.

Els exemplars de races mamíferes es mostraran en bon estat de nutrició, la pell tersa, el pèl llustrós, la mirada viva i l'expressió interessada pels estímuls ambientals.

Tractant-se d'espècies mamíferes, tan sols podran posar-se a la venda aquells exemplars que hagin superat el període de lactància natural de 40 dies, de manera que queda prohibida la comercialització d'aquelles cries el deslletament de les quals hagi estat avançat.

- e) Els animals objecte de compra-venda seran lliurats als compradors en capsos, gàbies o recipients que n'ofereixin garanties de seguretat, higiene i situació còmoda.

- f) A la porta, finestres o façanes, se situarà un cartell indicador de la persona responsable del comerç i instal·lacions, amb el seu nom, adreça i telèfon, visible des de l'exterior, amb la finalitat que pugui ésser localitzada en qualsevol cas de

sinistre o emergència. Aquest requisit no serà necessari en el supòsit que l'activitat disposi de servei permanent de vigilància o control.

Article 76

Els centres i establiments a què fa referència aquest capítol hauran d'esser declarats nuclis zoològics per la Conselleria d'Agricultura i Pesca, com a requisit imprescindible per al seu funcionament, i, en conseqüència, hauran de fer servir el llibre-registre oficial propi dels esmentats nuclis zoològics.

Article 77

Amb el fi de salvaguardar els interessos del comprador i el benestar de l'animal, el venedor de qualsevol animal de companyia haurà de lliurar al nou propietari un document, subscrit per ell mateix i en el qual es farà constar:

- Espècie, raça, varietat, sexe, edat i senyals somàtics per a la seva identificació.
- Nom i adreça del criador de procedència o de l'anterior propietari o posseïdor, si n'és el cas.
- Pràctiques immunològiques a què hagi estat sotmès l'animal, acreditades per certificació expedida per un facultatiu veterinari.
- Pràctiques de desparasitació, si n'hi ha hagut.
- Compromís formal de lliurament del document d'inscripció, si n'és el cas, de l'animal en el llibre d'orígens de la raça de la societat corresponent, si així s'ha acordat en el compromís de compra-venda.

Els cadells i les cries de les espècies felines, quan s'ofereixin a la venda i en el supòsit que així ho asseguri el venedor, hauran d'exhibir certificacions acreditatives de les pràctiques profilàctiques a què hagin estat sotmesos, subscrites pel facultatiu veterinari que les hagi practicades.

Article 78

En el document a què es refereix l'article anterior, es farà constar, de manera clara i explícita, el compromís assumit pel venedor, de resoldre la compravenda per evicció i sanejament, en el supòsit que l'animal, durant el període de quinze dies següents al del lliurament al comprador, mostri evidència clínica de patir alguna malaltia infecto-contagiosa o parasitària, l'inici del període d'incubació de la qual hagués estat anterior a aquella data, segons s'acrediti mitjançant certificació subscrita per facultatiu veterinari.

Tindran igualment la consideració de redhibitoris aquells vicis, defectes o malformacions, de caràcter hereditari, que pugui presentar l'animal objecte de la compra-venda, igualment acreditada mitjançant certificació expedida per facultatiu veterinari.

En els establiments a què es refereix el present capítol, figurarà exposat a la vista del públic el context del present article.

Article 79

Queda prohibida la compra-venda d'animals de companyia en les vies i espais lliures públics o privats de concurrència pública, i també en establiments no autoritzats. L'esmentada prohibició s'estén a l'exhibició als efectes de propaganda o publicitat, comercial o de qualsevol tipus, tret d'autorització expressa de l'organisme competent.

Article 80

Queda prohibida la comercialització d'animals no domèstics o domesticats, de perillositat potencial reconeguda.

Queden exceptuats els treballs de filmació de pel·lícules o anuncis publicitaris, sempre que es disposi de l'autorització corresponent.

Article 81

En qualsevol cas, només es permetran els viviers d'espècies destinades al consum humà en establiments de restauració.

TÍTOL V DE LA VIGILÀNCIA I DE LA INSPECCIÓ

Article 82

1. Correspondrà als ajuntaments o, si n'és el cas, a les entitats supramunicipals:

- a) Confeccionar i mantenir al dia el cens de les espècies d'animals regulat per aquest Reglament.
- b) Recollir, donar, esterilitzar o sacrificar els animals vagabunds, abandonats o lliurats pel seu amo o posseïdor.
- c) Allotjar aquests animals durant els períodes de temps assenyalats en aquest Reglament.
- d) Inspeccionar els establiments de guarderia, ensinistrament, endreçament i compra-venda d'animals de companyia, domesticats o salvatges en captivitat.
- e) Tramitar i, si s'escau, resoldre els corresponents expedients sancionadors per infraccions a la Llei 1/1992, de dia 8 d'abril, de protecció dels animals que viuen a l'entorn humà.

2. Els censos municipals a què es fa referència en el paràgraf a) de l'apartat 1 hauran d'esser tramesos amb periodicitat mínima anual a la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

Article 83

El servei de cens, vigilància i inspecció municipal podrà ésser objecte d'una taxa fiscal.

Article 84

En cas que un ajuntament no realitzi, ja sigui directament ja sigui mitjançant convenis amb les entitats col·laboradores, les funcions a què fa referència aquest títol, la Conselleria d'Agricultura i Pesca procedirà a l'organització dels serveis que hagin de realitzar-se i serà la respectiva entitat local la que correrà a càrrec amb totes les despeses que se'n derivin.

TÍTOL VI

DE LES ASSOCIACIONS PER A LA PROTECCIÓ I DEFENSA DELS ANIMALS

Article 85

1. Als efectes d'aquest Reglament, tindran la consideració d'associacions per a la protecció i defensa dels animals aquelles que estiguin legalment constituïdes, sense ànim de lucre i tinguin com a finalitat concreta la protecció i defensa dels animals.

2. Es crea el Registre d'Associacions de Protecció i Defensa dels Animals que serà regulat per Ordre de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

3. Les associacions per a la protecció i defensa dels animals podran inscriure's en l'esmentat Registre i obtenir el títol d'entitats col·laboradores de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, d'acord amb la normativa que a l'efecte dicta la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

Article 86

La Conselleria d'Agricultura i Pesca i, si n'és el cas, les Corporacions locals, podran convenir amb les entitats col·laboradores la realització de les següents funcions:

- a) Recollida d'animals vagabunds o abandonats, com també els lliurats pels seus amos.
- b) L'ús dels allotjaments d'aquestes per als depòsits d'animals durant els terminis assenyalats als articles 69 i 71, durant les quarantenes que estableix la legislació sanitària vigent o durant les que puguin establir-se.
- c) Procedir a la donació a tercers o al sacrifici eutanàsic, d'acord amb el que estableix aquest Reglament

Article 87

Els agents de l'autoritat prestaran la seva col·laboració a les entitats col·laboradores per a les gestions que tinguin relació amb el compliment d'aquest Reglament.

Article 88

La Conselleria d'Agricultura i Pesca podrà establir ajudes econòmiques per a les seves entitats col·laboradores i corporacions locals, després de la presentació prèvia per part d'aquestes d'una memòria amb el corresponent estudi econòmico-financer on s'especifiquin les activitats a finançar i les distintes fonts de recursos.

TÍTOL VII

DE LES INFRACCIONS I DE LES SANCIONS

CAPÍTOL PRIMER

DE LES INFRACCIONS

Article 89

1. Les accions i omissions que infringeixin el que estableixen la Llei 1/1992, de 8 d'abril, de protecció dels animals que viuen a l'entorn humà, i el present Reglament generaran responsabilitat de naturalesa administrativa, sense perjudici de l'exigible en via penal, civil o d'un altre ordre en què puguin incórrer.

2. Els fets constatats per funcionaris als quals es reconeix la condició d'autoritat i que siguin formalitzats en document públic observant els requisits legals pertinents, tenen valor provatori sens perjudici de les proves que en defensa dels drets o interessos respectius puguin assenyalar o aportar els propis administrats.

Article 90

Als efectes del present Reglament, les infraccions es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

Article 91

1. Seran infraccions lleus:

- a) La possessió d'un animal no inscrit en el cens d'acord amb els articles 23 i 24 del present Reglament.
- b) La no possessió o la possessió incompleta d'un arxiu amb les fitxes clíniques dels animals objecte de vacunació i de tractament obligatori, en les clíniques i hospitals d'animals.
- c) La venda d'animals als menors de devuit anys i als incapacitats, sense l'autorització dels qui en tenguin la pàtria potestat o la custòdia.
- d) La possessió d'un animal, sense que consti en el corresponent cens obligatori.
- e) El transport d'animals amb vulneració dels requisits establerts a l'article 51.
- f) L'ús d'artilugis destinats a limitar o impedir la mobilitat dels animals en condicions prohibides.
- g) L'incompliment per part del posseïdor de l'animal de l'establert al capítol III del títol III.
- h) L'incompliment de qualsevol norma o prescripció assenyalada en aquest Reglament, que no estigui classificada com a greu o molt greu.

2. Seran infraccions greus:

- a) Obligar els animals a treballar o a produir en cas de malaltia o desnutrició o a una sobreexplotació que pugui fer perillar la seva salut.
- b) El subministrament a un animal de substàncies no permeses, sempre que això no suposi perjudici a tercers.
- c) L'esterilització, la pràctica de mutilacions innecessàries, les agressions físiques greus i el sacrifici d'animals no practicats per facultatius veterinaris col·legiats o en contra de l'establert pel present Reglament.
- d) Les agressions físiques que produeixin lesions greus o irreversibles a un animal.
- e) L'abandó no reiterat d'un animal.
- f) L'alienació d'animals amb malaltia no contagiosa, llevat que l'esmentat aspecte fos desconegut pel venedor en el moment de la transacció.
- g) La venda a Laboratoris, Clíniques, i altres establiments per a experimentació, sense autorització de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.
- h) La venda ambulant d'animals fora dels mercats i fires legalitzats.
- i) La no vacunació o la no realització de tractaments sanitaris obligatoris.
- j) La possessió, exhibició, compra-venda, cessió, donació o qualsevol altra manera de transmissió d'animals, l'espècie dels quals estigui inclosa als apèndixs II i III de la CITES o C2 de la legislació comunitària sobre la mateixa convenció, sense els corresponents permisos d'importació.

- k) L'incompliment de l'establert als articles 10 i 11, als capítols II i IV del títol II i al capítol II del títol IV pels establiments per al manteniment temporal d'animals.
- l) La tinença d'animals salvatges que no s'adaptin a la captivitat en les condicions establertes a l'article 65.2.
- 3. Seran infraccions molt greus:
 - a) L'abandó reiterat d'animals de companyia, domesticats o salvatges en captivitat, a títol individual o de diversos animals.
 - b) El subministrament de substàncies no permeses als animals, que puguin ocasionar dany greu a tercers en la seva salut o economia.
 - c) L'alienació d'animals amb malaltia contagiosa, llevat que hagi estat indetectable en el moment de la transacció.
 - d) La realització d'espectacles de bregues de galls o d'altres animals, siguin o no de la mateixa espècie o d'animals amb l'home.
 - e) L'ús d'animals en festes o espectacles en què aquests puguin ésser objecte de danys, sofriments, tractaments antinaturals mals tractes, burles o en què es pugui ferir la sensibilitat de l'espectador.
 - f) Els espectacles taurins quan no es compleixin les condicions establertes en el paràgraf a) de l'apartat 2 de l'article 4.
 - g) Els certàmens de tir al colomí, quan no es compleixin les condicions establertes en el paràgraf b) de l'apartat 2 de l'article 4.
 - h) La possessió, exhibició, compra-venda, cessió, donació o qualsevol altra manera de transmissió d'animals o de les seves parts o derivats, l'espècie dels quals estigui inclosa a l'apèndix I de la CITES o CI de la legislació comunitària sobre la mateixa convenció, sense els corresponents permisos d'importació.

CAPÍTOL II DE LES SANCIONS

Article 92

1. Les infraccions lleus seran sancionades amb multa de 10.000 a 50.000 pessetes; les greus ho seran amb multa de 50.001 a 250.000 pessetes; les més greus ho seran amb multa de 250.001 a 2.500.000 pessetes.

2. Les conductes susceptibles de sanció administrativa, una vegada tipificades d'acord amb el article 91 i, en cas d'ésser objecte de sanció divisible o multa, es graduaran segons els següents criteris:

- a) La transcendència social i el perjudici causat per la infracció comesa.
- b) L'ànim de lucre il·lícit i la quantia del benefici obtingut en la comissió de la infracció.
- c) La reiteració o reincidència.

3. En cas de reincidència, s'imposarà la sanció màxima del nivell que correspongui, i si a aquesta ja li havia correspongut una sanció en el seu grau màxim, la infracció serà qualificada en el nivell immediatament superior.

4. Als efectes del present Reglament, hi haurà reincidència quan existeixin dues resolucions fermes pel mateix fet infractor en el període de dos anys o tres per fets de distinta naturalesa en el mateix període.

Article 93

Els qui participin en la comissió de qualsevol de les infraccions tipificades en la llei 1/1992, de 8 d'abril, de protecció dels animals que viuen a l'entorn humà respondran d'aquestes.

Article 94

1. Per a imposar les sancions a les infraccions previstes pel present Reglament, serà necessari el procediment sancionador propi de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. Els ajuntaments podran instruir, en qualsevol cas, els expedients infractors i resoldre'ls o, si n'és el cas, elevar-los a l'autoritat administrativa competent perquè els resolgui.

Article 95

1. La imposició de les sancions correspondrà:

- a) Al batlle, en el cas d'infraccions lleus.
- b) Al ple de l'Ajuntament o de l'entitat supramunicipal competent, en el cas d'infraccions greus.
- c) Al conseller d'Agricultura i Pesca en el cas d'infraccions molt greus.

2. En cas que un ajuntament infringeixi la normativa establerta en el present Reglament, correspondrà a la Conselleria d'Agricultura i Pesca la instrucció del corresponent expedient i la imposició de la sanció.

Article 96

1. Quan una infracció revesteixi caràcter de delictes o falta sancionable penalment, se suspendrà la tramitació de l'expedient administratiu sancionador, i es donarà trasllat de la denúncia a l'autoritat judicial.

2. Si l'autoritat judicial no estima l'existència de delictes o falta es continuarà l'expedient administratiu partint de la base, si n'és el cas, dels fets declarats provats per la jurisdicció competent.

Article 97

1. Les infraccions lleus a què es refereix aquest Reglament, prescriuran als dos mesos d'haver-se comeses; les greus, a l'any, i les més greus, als dos anys.

2. Les sancions molt greus prescriuran als tres anys; les greus, als dos anys i les lleus, a l'any. El termini de prescripció començarà a comptar-se des del dia següent a aquell en què adquireixi fermesa la resolució per la qual s'imposa la sanció.

3. El procediment sancionador caducarà als sis mesos de la seva paralització, i s'entendrà que així ha ocorregut quan no s'hagi duit a terme en aquest temps cap notificació d'actuació o diligència, sense perjudici que l'instructor de l'expedient pugui acordar un termini major en la resolució motivada i notificada a l'interessat, quan la naturalesa o les circumstàncies de l'actuació o la diligència en curs ho requereixin.

Article 98

1. L'infractor haurà d'abonar la quantia establerta com a sanció en el termini que es fixa en la Resolució corresponent.

2. Les Administracions públiques, local i autonòmica, per si mateixes o mitjançant les entitats col·laboradores de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, podran retirar els animals objecte de protecció sempre que hagi indicis d'infracció de les disposicions de la Llei, amb caràcter preventiu fins a la resolució del corresponent expedient sancionador.

3. Quan es procedeixi al depòsit o decomís d'animals s'estendrà acta en la qual es reflectiran el lloc i les dades personals de l'amo o posseïdor de l'animal i dels llocs en què s'efectuï el depòsit, dades d'identificació de l'animal i totes les circumstàncies que es considerin oportunes.

4. L'òrgan competent per a resoldre l'expedient sancionador decidirà la destinació de l'animal que podrà ésser tornat al propietari o passar a propietat de l'Administració, que podrà cedir-lo a institucions zoològiques o de caràcter científic, o alliberar-lo en el medi natural.

Si el depòsit prolongat de l'animal fos perillós per a la seva supervivència, i aquest era d'origen assilvestrat, serà alliberat en el seu medi per personal de la Conselleria d'Agricultura i Pesca.

5. Quant al tancament d'establiments com a sanció accessòria podrà decretar-se en els supòsits d'infraccions qualificades com a molt greus i que s'hagin comès de manera reiterada. Aquest tancament serà temporal i per un termini màxim de dos anys.

La facultat de decretar el tancament queda atribuïda, en tot cas, al conseller d'Agricultura i Pesca.

No tindrà caràcter de sanció el tancament d'establiments que no tenguin les autoritzacions o registres preceptius, o la suspensió del seu funcionament fins que es rectifiquin els defectes o es compleixin els requisits exigits, amb requeriment previ per a la seva adequació en el termini i les condicions establerts.